

**Cyrlometodějské gymnázium a střední odborná škola
pedagogická Brno**

**Školní vzdělávací program oboru
Pedagogické lyceum**

78 – 42 – M/03

**platné textové části ŠVP 2016, 2021, 2022
k 1. 9. 2023
kapitola F učební osnovy**

F) učební osnovy	2
Pojetí vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	2
Pojetí vyučovacího předmětu Anglický jazyk, Konverzace z anglického jazyka (ŠVP 2021)	5
Pojetí vyučovacího předmětu Německý jazyk, Konverzace z německého jazyka	8
Pojetí vyučovacího předmětu Matematika	11
Pojetí vyučovacího předmětu Fyzika	13
Pojetí vyučovacího předmětu Chemie	16
Pojetí vyučovacího předmětu Biologie, Seminář z biologie	19
Pojetí vyučovacího předmětu Dějepis	23
Pojetí vyučovacího předmětu Základy společenských věd, Společenskovední seminář	25
Pojetí vyučovacího předmětu Křesťanská a etická výchova (ŠVP 2022)	30
Pojetí vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie	32
Pojetí vyučovacího předmětu Základy ekonomiky	35
Pojetí vyučovacího předmětu Tělesná výchova	38
Pojetí vyučovacího předmětu Hudební výchova	41
Pojetí vyučovacího předmětu Specializace z hudební výchovy	43
Pojetí vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	45
Pojetí vyučovacího předmětu Specializace z výtvarné výchovy	48
Pojetí vyučovacího předmětu Dramatická výchova	52
Pojetí vyučovacího předmětu Specializace z dramatické výchovy	55
Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogika, Seminář z pedagogiky	58
Pojetí vyučovacího předmětu Psychologie, Seminář z psychologie	62

Neoznačené kapitoly jsou součástí ŠVP 2016

F) učební osnovy

Pojetí vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí výchovně vzdělávací a preventivní práci pedagoga. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich estetické citění a vnímání, příznivě ovlivňuje jejich verbální i neverbální komunikaci, rozvíjí jejich klíčové a odborné kompetence.

2) charakteristika – učivo realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace RVP a Estetické vzdělávání RVP. Výuka je rozdělena na literární výchovu, jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu.

Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka, předmět se tak stává i prostředkem esteticko-výchovného působení. V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí estetickou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život. Součástí literární výuky je exkurze v knihovně, seznamující žáky s jednotlivými knihovními fondy a praktickými knihovnickými službami.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Dějepis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Dramatická výchova, cizí jazyky.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Český jazyk a literatura směřuje k tomu, aby měli žáci kultivovanou osobnost s rozvinutým estetickým citěním a vnímáním, přiměřeně a vhodně ovládali svou verbální i neverbální komunikaci nejen s dětmi či jejich rodiči (zákonnými zástupci), ale i se svými vlastními rodinnými příslušníky a přáteli, s kolegy na pracovišti, se zaměstnanci úřadů, společností a firem, tj. obecně v jakékoli komunikační situaci, ať už oficiální, odborné či soukromé povahy. Dále aby jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Předmět Český jazyk a literatura směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**. V první řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství**, tzn. aby absolventi byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje; dále stimuluje kompetenci **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**; vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**;

výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;

- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty

5) hodnocení výsledků žáků

Literární výchova: ústní a písemné zkoušení

Jazyková výchova: písemné zkoušení

Komunikační a slohová výchova: slohové práce, komunikační cvičení

V každé z uvedených složek předmětu musí být žák v průběhu jednoho klasifikačního období hodnocen (pokud je v některé ze složek předmětu neklasifikován, je neklasifikován z celého předmětu).

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Během studia žák získává klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci se slovníky, jazykovými příručkami, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské);

7) aplikace průřezových témat – do předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata **Občan v demokratické společnosti; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie**

V průřezovém tématu **Občan v demokratické společnosti** vedeme žáky k tomu, aby:

→ byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;

→ se dovedli orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

→ si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;

→ historický vývoj (především v 19. a 20. století);

→ masová média.

V průřezovém tématu **Člověk a svět práce** vedeme žáky k tomu, aby:

→ se naučili písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ písemné vyjadřování při úřední korespondenci;

→ písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací.

V průřezovém tématu **Informační a komunikační technologie** vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

→ se učili používat nové aplikace;

→ komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ si uvědomovali nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Anglický jazyk, Konverzace z anglického jazyka

1) cíl vyučovacího předmětu – předmět Anglický jazyk poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí výchovně vzdělávací a preventivní práci pedagoga v podmínkách globální společnosti, příznivě ovlivňuje jejich verbální i neverbální komunikaci, rozvíjí jejich klíčové a odborné kompetence. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich estetické citění a vnímání.

Cílem cizojazyčného vzdělávání je naučit studenty takové úrovni komunikačních dovedností receptivních, kdy samostatně rozumí základním prosllovům a konverzacím v anglickém jazyce, jakož i běžným tištěným textům. V oblasti produktivních jazykových dovedností se dokáží dorozumět s anglickými mluvčími v běžných záležitostech a dokáží koncipovat a napsat běžné písemné dokumenty. Případně po zvládnutí speciální odborné slovní zásoby jsou absolventi schopni studovat na vysokých školách – v anglickém jazyce sledovat přednášky, zúčastnit se diskusí, číst odborné texty a psát odborné dokumenty na příslušná témata.

2) charakteristika – učivo realizuje obsah vzdělávacího oboru cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace RVP. Výuka je zaměřena na rozvíjení receptivních řečových dovedností, produktivních řečových dovedností a interaktivních řečových dovedností.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí – v oblasti postojů předmět Anglický jazyk směřuje k tomu, aby měli žáci kultivovanou osobnost s rozvinutým estetickým citěním a vnímáním, přiměřeně a vhodně ovládali svou verbální i neverbální komunikaci nejen s dětmi či jejich rodiči (zákonnými zástupci), ale i se svými vlastními rodinnými příslušníky a přáteli, s kolegy na pracovišti, se zaměstnanci úřadů, společností a firem, tj. obecně v jakékoli komunikační situaci, ať už oficiální, odborné či soukromé povahy. Dále aby jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Předmět Anglický jazyk směřuje k vytvoření odborných kompetencí. V první řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství**, tzn. aby žáci byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje; dále stimuluje kompetenci **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**; vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**;

výrazně také ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s cizojazyčným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále aktivity ve výuce. Do konce ročníku PL3/PMP3 jsou žáci povinni složit cvičnou cambridgeskou mezinárodní zkoušku z anglického jazyka (tzv. mock testu) na úrovni B1. [\[1\]](#) Tuto zkoušku administrují certifikovaní zkoušející, a je

tudíž placená žáky. Kromě procentuální úspěšnosti poskytnou hodnotitelé cvičné zkoušky žákům zpětnou vazbu k testovaným jazykovým kompetencím. Žáci, kteří nedosáhnou požadovaného minima (procentuální úspěšnosti), jsou povinni složit klasifikační zkoušku v ročníku PL3/PMP3.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (periodika, internet, rozhovor s rodilým mluvčím);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu;
- zadáváme žákům referáty a samostatné tvořivé úkoly, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací v různých formách písemného i mluveného projevu;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům zpracování životopisu a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- podporujeme vyjadřování žáků v cizím jazyce a motivujeme je k prohlubování jazykových dovedností;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme diskuse na aktuální témata společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- klademe důraz na individuální přístup k žákům;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování životopisu a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- masová média.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- naučili se písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- písemné vyjadřování při úřední korespondenci;
- soustava školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnosti vzdělávání v zahraničí;
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Německý jazyk, Konverzace z německého jazyka

1) cíl vyučovacího předmětu – předmět Německý jazyk poskytuje v rámci oboru cizí jazyk vzdělání, které směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka od úplných začátků ke středně pokročilým uživatelům jazyka odpovídající úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Zároveň výuka směřuje k osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek na úrovních A1, A2 či B1. Cílem cizojazyčného vzdělávání je naučit studenty takové úrovni komunikačních dovedností receptivních, kdy samostatně rozumí základním proslovům a konverzacím v německém jazyce, jakož i základním běžným tištěným textům. V oblasti produktivních jazykových dovedností se dokáží dorozumět s německými mluvčími v základních běžných záležitostech, koncipovat a napsat základní písemné dokumenty.

2) charakteristika – učivo realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace RVP. Výuka je zaměřena na rozvíjení receptivních řečových dovedností, produktivních řečových dovedností a interaktivních řečových dovedností.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí – hlavním cílem jazykového vzdělávání je podpora příznivého rozvoje celé žákovy osobnosti a žákova smyslu pro vlastní identitu na základě zkušeností s různými jazyky a odlišnými kulturami. Studium cizích jazyků má pomoci prostřednictvím znalostí moderních evropských jazyků zlepšit komunikaci a interakci mezi Evropany, a to jak v životě osobním tak v životě pracovním.

V rámci předmětu německý jazyk bude u žáků především posílána a rozvinuta komunikativní kompetence, takže se absolvent bude schopen v německém jazyce vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a v souladu se zásadami kultury projevu a chování a to i při styku s rodilými mluvčími.

Žáci budou schopni formulovat a obhajovat vlastní názory a zároveň se naučí naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti, dále budou schopni zúčastňovat se diskusí na známá témata. V omezené míře budou schopni řešit pracovní i mimo pracovní situace v prostředí, kde bude jednacím jazykem němčina.

4) výukové strategie

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s cizojazyčným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- diskuse;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu a aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (periodika, internet, rozhovor s rodilým mluvčím);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu;
- zadáváme žákům referáty a samostatné tvořivé úkoly, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí;
- zařazujeme formu skupinové práce a podporujeme schopnost spolupráce;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací v různých formách písemného i mluveného projevu;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům zpracování životopisu v cizím jazyce;
- podporujeme vyjadřování žáků v cizím jazyce a motivujeme je k prohlubování jazykových dovedností;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme diskuse na aktuální témata společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- klademe důraz na individuální přístup k žákům;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování životopisu a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- masová média.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- naučili se písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- písemné vyjadřování při jednoduché úřední korespondenci;

- význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání, nutnost celoživotního učení, možnosti vzdělávání v zahraničí;
- písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Matematika

1) cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (odborná složka vzdělávání, další studium, budoucí zaměstnání, volný čas, ...). Matematika rozvíjí logické myšlení i paměť, abstraktní a analytické myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si základní potřebné informace a mnoho dalších důsledků si odvodit, porozumět matematickému textu, vyhodnocení získaných informací z různých zdrojů (grafy, tabulky, ...). Důležitý je rovněž rozvoj geometrické představivosti v rovině i v prostoru. Vede žáky k používání pomůcek (odborné literatury, kalkulačků, rýsovacích potřeb, PC, internetu).

2) charakteristika

Během studia získává žák základní znalosti z následujících oblastí matematiky:

Operace s čísly a výrazy

Funkce a její průběh, řešení rovnic a nerovnic

Planimetrie

Stereometrie

Analytická geometrie v rovině

Posloupnosti a jejich využití

Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Při výuce matematiky jsou aktivně osvojovány strategie řešení úloh a nástroje potřebné pro aplikaci matematiky v praktickém životě. V afektivní oblasti se při matematickém vzdělávání dále směřuje k získání pozitivního postoje k matematice a zájmu o ní a její aplikace, k získání motivace pro celoživotní vzdělávání a k získání důvěry ve vlastní schopnosti a preciznost při práci. Učit se pracovat a jednat, žít společně, tj. umět pracovat v týmech, umět spolupracovat s ostatními, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je student připravován.

4) výukové strategie

Základní formou je vyučovací hodina a v jejím rámci je zařazeno:

Frontální vyučování

Samostatná a skupinová práce

Písemné práce

Podpora výuky pomocí didaktické techniky

Diskuse

5) hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen na základě písemného projevu – v 1. – 3. ročníku čtyři celohodinové souhrnné písemné práce, ve 4. ročníku dvě souhrnné celohodinové práce, dále krátké orientační písemky na probírané učivo a domácí úkoly. Součástí hodnocení bude dále také aktivita ve výuce a podle časových možností i ústní projev.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět matematika přispívá k rozvoji kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence personální a sociální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti, kompetence matematické.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence matematické);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti, kompetence matematické);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence matematické);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- vytváříme modelové situace související s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti, kompetence matematické);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti, kompetence matematické);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Informační a komunikační technologie; Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Fyzika

1) cíl vyučovacího předmětu – ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory. Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

2) charakteristika – během studia žák získá základní znalosti z následujících oblastí fyziky – mechanika, termika, elektřina a magnetismus, vlnění a optika, fyzika atomu, vesmír.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny,
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat,
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů, aplikoval své znalosti při provádění praktických měření.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět fyzika směřuje k tomu, aby studenti získali kladný vztah k fyzikálním zákonitostem a chápali souvislosti platnosti fyzikálních zákonů projevujících se v každodenním životě člověka.

Cíle vzdělávání:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále také na základě aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – předmět fyzika přispívá k rozvoji klíčových kompetencí: k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci (kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kritickým rozborům, hledání různých alternativ a formulování hypotéz, ověřování hypotéz a prezentacím vlastního postupu a výsledků práce, zařazujeme praktické a laboratorní cvičení (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a

věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);

- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- vytváříme modelové situace související s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti)
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;

→ chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;

→ porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

→ získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

Příínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1. informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
2. formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
3. sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších

znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Chemie

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům přehled, doplňující základní přírodovědné poznání, které je předpokladem určitého rozhledu a úrovně absolventů. Osvojením vybraných vědomostí a dovedností se kultivuje osobnost pro budoucí pedagogickou a preventivní činnost pedagoga.

2) charakteristika – učivo se skládá z vybraných kapitol obecné, anorganické a organické chemie, jejím zařazení a použití v běžném životě. Klademe důraz na případný dopad ekologicky nekontrolované činnosti na životní prostředí. Předmět chemie navazuje a koresponduje s probíranou látkou ve fyzice, matematice a biologii. Praktické využití předmětu je doplňováno exkursemi, besedami a referáty na příslušná témata.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že reakce v přírodě – rostlinné a živočišné říši většinou můžeme popsat pomocí chemických dějů -
- věděl, že většina současné výrobní sféry funguje na základě chemických reakcí
- využíval poznatky získané v ostatních přírodovědných předmětech pro orientaci v otázkách chemie.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět chemie vzdělává žáky v oblasti přírodovědné a vede je k tomu, aby získali přehled o přírodních zákonitostech a aplikovali své znalosti ve svém dalším výchovném působení. Rozvíjí cíle:

a) Učit se poznávat – osvojit si nástroje pochopení světa, rozvinout dovednosti potřebné k učení se dalších zákonitostí v návaznosti na základní vzdělávání.

b) Učit se pracovat a jednat – učit se tvořivě zasahovat do prostředí na základě poznatků vědy.

c) Učit se být – rozumět vlastní osobnosti a jednat v souladu s vlastním svědomím a získanými poznatky, přijímat morální hodnoty na základě vlastní zodpovědnosti.

d) Učit se žít společně – umět spolupracovat s ostatními a být schopen podílet se na životě společnosti.

Dále pak odborné kompetence:

b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby žáci:

– chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);

– znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

– osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;

– znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

– byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb, tzn. aby žáci:

– dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali oprávněné požadavky klienta (dětí, rodičů).

d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby žáci:

– zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

– nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování
- samostatná a skupinová práce
- laboratorní práce
- písemná práce
- práce s odborným textem
- podpora výuky pomocí didaktické techniky
- diskuse

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále také na zpracování laboratorních úkolů a aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – předmět chemie přispívá k rozvoji klíčových kompetencí: k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

a) Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;

b) Kompetence k řešení problémů

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení, vhodné volbě prostředků, pomůcek, metod a technik a k vyhodnocování postupu a dosažených výsledků;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;

c) Komunikativní kompetence

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;

d) Personální a sociální kompetence

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- klademe důraz na individuální přístup k žákům, reálné posuzování svých možností a na rozvoj jejich vlastních schopností;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

g) Matematické kompetence

- klademe důraz na správné užití jednotek, pojmů kvantifikujícího charakteru a aplikace matematických postupů;
- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění a k reálnému odhadu výsledku řešení;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;

→ chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;

→ porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

→ respektovali principy udržitelného rozvoje;

→ získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postoje ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);

3) sociálně-komunikační, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

→ učili se používat nové aplikace;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Biologie, Seminář z biologie

1) cíl vyučovacího předmětu – předmět biologie svým obsahem zajišťuje všeobecné vzdělání studentů. Žák získá přehled o rozmanitosti organizmů a jejich důležitosti v ekosystémech, dovede motivovat k ochraně přírody a úctě k životu. Na základě znalostí o stavbě a funkci lidského těla dokáže pečovat o zdraví. V rámci vzdělávání se zúčastní exkurze. Předmět Biologie realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání RVP a vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví. V rámci předmětu Biologie se realizují tematické okruhy průřezových témat Občan v demokratické společnosti RVP, Člověk a životní prostředí RVP a částečně Informační a komunikační technologie.

2) charakteristika – v rámci výuky jsou zařazena témata

a) **základy biologie** – žák se seznámí se základní stavbou živých organizmů, rozmanitostí rostlin i živočichů a jejich významem po člověka; zvláštní důraz bude kladen na pochopení stavby a funkce orgánových soustav člověka v návaznosti na péči o zdraví;

b) **ekologie** – žák objasní strukturu a provázanost jednotlivých složek ekosystému;

c) **člověk a životní prostředí** – žák vysvětlí vliv člověka na životní prostředí a jeho ochranu a princip udržitelného rozvoje, navrhne řešení vybraného environmentálního problému.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

a) **Učit se poznávat**, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) **Učit se pracovat a jednat**, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) **Učit se být**, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) **Učit se žít společně**, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Odborné kompetence:

Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství;

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby žáci:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby žáci:

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

4) výukové strategie

K dispozici je odborná učebna biologie vybavená didaktickou technikou a audiotechnikou, sbírky, atlasy, nástěnné obrazy a pro praktická cvičení mikroskopy a trvalé preparáty. Při realizaci vzdělávacího procesu bude využívána frontální a skupinová výuka. Pro dosažení výchovně vzdělávacího cíle daného tématu bude využíváno přednášení, vysvětlování, diskuze, demonstrace, projekce. Žáci budou vypracovávat referáty s využitím různých informačních zdrojů.

5) hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě výsledků ústního a písemného zkoušení, které prověří jejich znalosti a pochopení souvislostí daného tématu.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) **Kompetence k učení:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání;

b) **Kompetence k řešení problémů:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy;

c) **Komunikativní kompetence:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích;

d) **Personální a sociální kompetence:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů;

e) **Občanské kompetence a kulturní povědomí:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem;

f) **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení

g) **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:** vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi

a) Kompetence k učení

→ vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;

→ vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;

→ vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);

→ zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;

b) Kompetence k řešení problémů

→ klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;

→ zadáváme žákům referáty, samostatné tvořivé úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;

→ klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;

c) Komunikativní kompetence

→ klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;

→ vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;

d) Personální a sociální kompetence

→ klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;

→ dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;

→ dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

→ dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;

→ dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

→ organizujeme sběrové akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

→ zapojujeme žáky do předmětových soutěží, tím je motivujeme k pozitivnímu vztahu ke vzdělání;

→ klademe důraz na individuální přístup k žákům, reálně posuzování svých možností a na rozvoj jejich vlastních schopností;

→ dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

g) Matematické kompetence

→ vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění a k reálnému odhadu výsledku řešení;

→ zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

→ vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

7) aplikace průřezových témat

a) Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

b) Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;

→ chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;

→ porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

→ respektovali principy udržitelného rozvoje;

→ pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

→ osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přířnos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Gramotnost pro udržitelnost rozvoje zahrnuje systém znalostí o zákonitostech přírody, o vztazích člověka k prostředí, o současných globálních a regionálních problémech lidstva, o možnostech a způsobech jejich řešení prostředky ekonomickými, sociálně právními, vědeckými a technickými za aktivní účasti občanů a jejich vzájemné spolupráce na místní, regionální a globální úrovni. Environmentální výchova zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);

→ současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);

→ možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání, prevence negativních jevů a principy udržitelnosti rozvoje).

c) Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Pojetí vyučovacího předmětu Dějepis

- 1) **cíl vyučovacího předmětu** – předmět dějepis přináší poznatky o konání člověka v minulosti, základní dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti.
- 2) **charakteristika** – učivo se skládá z části obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání. Klade důraz především na dějiny novověku a moderní dějiny, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Předmět dějepis úzce souvisí s ostatními předměty (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura, vzdělávání).
- 3) **cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí**
Předmět dějepis směřuje k tomu, aby studenti získali kladný vztah k základním hodnotám evropské civilizace, aby lépe pochopili historické jevy a události a dospěli k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jímž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.
Předmět dějepis výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:
  - a) **Učit se poznávat**, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.
  - b) **Učit se pracovat a jednat**, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech.
  - c) **Učit se být**, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.
  - d) **Učit se žít společně**, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.
- 4) **výukové strategie** – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:
  - frontální vyučování;
  - samostatná a skupinová práce;
  - písemné práce;
  - práce s odborným textem;
  - podpora výuky pomocí didaktické techniky;
  - prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
  - diskuse;
- 5) **hodnocení výsledků žáků** – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu a aktivity ve výuce.
- 6) **přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí** – předmět dějepis přispívá k rozvoji klíčových kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, kompetence personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:
  - vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet)
  - klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací v různých formách písemného i mluveného projevu
  - klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky – tradice, kulturní dědictví apod.
  - vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých
  - vedeme žáky k hlubší reflexi vlastních zážitků a zkušeností a podněcujeme je k utváření pozitivních hodnot a postojů

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Informační a komunikační technologie;

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;

→ historický vývoj (především v 19. a 20. století);

→ stát, politický systém, politika, soudobý svět.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

→ učili se používat nové aplikace;

→ komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Základy společenských věd, Společenskovědní seminář

- 1) **cíl vyučovacího předmětu** – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti pro výchovně vzdělávací práci pedagoga, utváří všeobecný přehled a umožňuje tím žákům podílet se na řešení nebo sami řešit osobní i společenské problémy soudobého světa. Přispívá k lepšímu porozumění sociálním vztahům, fungování společnosti, přispívá k rozvíjení tvořivého myšlení, vytvoření sociálních i hodnotových postojů, k ovlivňování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí žáků.
- 2) **charakteristika** – učivo se skládá z částí obsahového okruhu Společensko – vědního vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe. Úzce spolupracujeme s předměty Pedagogika, Psychologie a Základy ekonomiky.
- 3) **cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí** – v oblasti postojů, hodnot a preferencí předměty Základy společenských věd a Seminář společenských věd směřují k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah ke společnosti, aktivně se podíleli na budování občanské společnosti, jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém osobním a profesním rozvoji.

Předměty Základy společenských věd a Seminář společenských věd vytváří předpoklady pro odborné kompetence **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství, dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb, jednat ekonomicky v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby žáci:

- měli přehled o vzdělávacím systému v ČR, cílech, principech a nástrojích vzdělávací politiky;
- měli základní představu o metodách výzkumné práce, dovedli vyhledávat a hodnotit poznatky a názory vztahující se ke společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání;
- dovedli využívat poznatky z psychologie pro pochopení sociálních jevů a způsobů jejich ovlivňování;
- osvojili si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali oprávněné požadavky klienta (dětí, rodičů).
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Výrazně ovlivňuje pozitivní vytváření cílů středního odborného vzdělávání:

- a) **Učit se poznávat**, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.
- b) **Učit se pracovat a jednat**, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování
- individualizovaná výuka
- samostatná a skupinová práce
- písemné práce
- práce s odborným textem
- podpora výuky pomocí didaktické techniky
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti
- diskuse
- samostatné a týmové projekty

5) hodnocení výsledků žáků – celkové hodnocení žáků bude kombinací teoretického prověřování vědomostí, posouzením aktivity při řešení samostatných a skupinových prací, hodnocením prezentace vypracování a obhajoby samostatných a týmových projektů.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předměty Základy společenských věd a Seminář společenských věd se podílí na rozvoji většiny klíčových kompetencí.

V rámci **kompetence k učení** přispívají k tomu, aby žáci byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

V rámci **kompetence k řešení problémů** přispívají k tomu, aby žáci byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

V rámci **komunikativní kompetence** přispívají k tomu, aby žáci byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);

V rámci **personální a sociální kompetence** přispívají k tomu, aby žáci byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

V rámci **občanské kompetence a kulturního povědomí** přispívají k tomu, aby žáci uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

V rámci **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** přispívají k tomu, aby žáci byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;

A nakonec v rámci **kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** přispívají k tomu, aby žáci pracovali s osobním počítačem a jeho základním a

aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- pochopili základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučili se pracovat s příslušnými právními předpisy;
- zorientovali se ve službách zaměstnanosti, účelně využívali jejich informačního zázemí.

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky a výpočet, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- soukromé podnikání, podstata a formy podnikání, rozdíly mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem, výhody a rizika podnikání, nejčastější formy podnikání, činnosti, s nimiž je třeba při podnikání počítat, orientace v živnostenském zákoně a obchodním zákoníku;
- podpora státu sféry zaměstnanosti, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti volby povolání a hledání zaměstnání a rekvalifikací, podpora nezaměstnaným;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;

- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Křesťanská a etická výchova

1) cíl vyučovacího předmětu – předmět Křesťanská a etická výchova je předmětem dotvářející charakter školy a sociální klima. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků a k posílení identity, motivuje žáky ke kritickému nasazení se pro společnost, poskytuje jim základní orientaci v křesťanských etických hodnotách.

2) charakteristika – učivo se skládá z části obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání. Klade důraz nejen na získávání nových informací, ale i na vytváření pozitivních morálních postojů. Předmět Křesťanská a etická výchova má vztah k dalším předmětům: Základy společenských věd, Český jazyk a literatura, Dějepis.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí – předmět Křesťanská a etická výchova probouzí a reflektuje otázky osobní a sociální identity, spirituálních potřeby tázání se po Bohu a umožňuje dát na ně odpověď. Stimuluje prosociální chování zaměřené na pomoc nebo ve prospěch jiných osob či skupin bez aktuálního očekávání odměny, účinně podporuje pochopení a přijetí mravních norem a napomáhá k osvojení chování, které je s nimi v souladu. K tomu slouží metody založené na zážitku, zkušenosti a spolupráci. Zaměřuje se na formaci morálně vyzrálých osobností, které přijali skutečné hodnoty a dokáží ve svém životě vytvářet harmonické a stabilní vztahy. Uschopňuje také k vytvoření důvěrného vztahu ke skutečnosti víry, k osobnímu rozhodnutí se pro víru, motivuje k odpovědnému přístupu k životu.

Ovlivňuje také pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu a aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – předmět Etická výchova směřuje k vytváření klíčových kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, kompetence personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnostem druhých;
- vedeme žáky k hlubší reflexi vlastních zážitků a zkušeností a podněcujeme je k utváření pozitivních hodnot a postojů;
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých;
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky, historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví;

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby;
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Pojetí vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí výchovně vzdělávací a preventivní práci pedagoga, rozšiřuje jeho informační gramotnost. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

2) charakteristika – Předmět Informační a komunikační technologie realizuje obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, svým obsahem a rozsahem splňuje požadavky základní úrovně systému ECDL. Předmět spolupracuje a dovednosti zde získané se promítají do ostatních předmětů.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Při výuce předmětu jsou aktivně osvojovány strategie řešení úloh. V afektivní oblasti se směřuje k získání pozitivního postoje k informačním a komunikačním technologiím a zájmu o ně, k získání motivace pro celoživotní vzdělávání a k získání důvěry ve vlastní schopnost. Učit se pracovat a jednat, žít společně, tj. umět pracovat v týmech, umět spolupracovat s ostatními, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je student připravován.

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby žáci:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, kdy se třída dělí na skupiny, výuka je realizována v učebně výpočetní techniky, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování s využitím osobního počítače a dataprojektoru
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti
- samostatná práce
- skupinová práce
- samostatné a týmové projekty
- individualizovaná výuka
- práce s odborným textem
- diskuse

5) hodnocení výsledků žáků celkové hodnocení žáků bude založeno především na prověření získaných dovedností, dále na prověřování vědomostí, hodnocením vypracování a prezentace samostatných a týmových prací a projektů.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – předmět přispívá k rozvoji a posílení klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zadáváme žákům seminární práce, zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

Personální a sociální kompetence

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a hygieny práce s ICT;

Matematické kompetence

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění a k reálnému odhadu výsledku řešení;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- masová média.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postoju ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí a dovedností z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovali se v nich a vytvářeli si o nich základní představu;
- uměli vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovali se v ní posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;
- se uměli písemně i verbálně prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;
- používali vhodné písemné vyjadřování při úřední korespondenci;
- využívali své dovednosti práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Zahrnuje balík tzv. kancelářského software, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, dále software pro práci s grafikou, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software, e-mailového klienta a další komunikační software a podle oborů vzdělání vyučovaných na škole též aplikace používané v profesní oblasti pedagoga.

Pojetí vyučovacího předmětu Základy ekonomiky

1) cíl vyučovacího předmětu – základy ekonomiky uvádějí žáky do světa ekonomických pojmů a ekonomického myšlení, bez kterých se v dnešní společnosti neobejdou. Umožňují jim pochopit tržní mechanismus, podstatu a možnosti podnikání i úlohu státu v tržní ekonomice a zároveň rozvíjet finanční gramotnost. Cílem je dosáhnout porozumění mikroekonomickým i makroekonomickým vztahům a jejich využití v praxi, naučit se zodpovědně zacházet s finančními prostředky s ohledem na vlastní možnosti a potřeby a zodpovědně využívat možností sociálního státu, analyzovat a využívat aktuální mediální informace, týkající se české i světové ekonomiky a pochopit přínosy a rizika globalizace.

2) charakteristika – učivo se skládá z obsahového okruhu Ekonomické vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa, jeho socioekonomického systému.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Předmět základy ekonomiky rozvíjí **odborné kompetence**

b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby žáci:

– chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví; znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

– znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb, tzn. aby žáci:

– chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;

– dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;

– dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali oprávněné požadavky klienta (dětí, rodičů).

d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby žáci:

– znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;

– zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

– efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;

– nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- diskuse;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu;

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení, vhodné volbě prostředků a k vyhodnocování postupu a dosažených výsledků;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- zařazujeme diskuse na aktuální témata společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;
- organizujeme dobrovolné dobročinné akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- klademe důraz na správné užití pojmů kvantifikujícího charakteru a aplikace matematických postupů;
- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění a k reálnému odhadu výsledku řešení;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Environmentální výchova zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

→ zorientovali se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučili se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávali tyto faktory se svými předpoklady, seznámili se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;

→ pochopili základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučili se pracovat s příslušnými právními předpisy;

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;

→ informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce;

→ zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky a výpočet, možnosti zaměstnání v zahraničí;

→ soukromé podnikání, podstata a formy podnikání, rozdíly mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem, výhody a rizika podnikání, nejčastější formy podnikání, činnosti, s nimiž je třeba při podnikání počítat, orientace v živnostenském zákoně a obchodním zákoníku;

→ podpora státu sféry zaměstnanosti, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti volby povolání a hledání zaměstnání a rekvalifikací, podpora nezaměstnaným;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

→ učili se používat nové aplikace;

→ komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1) cíl vyučovacího předmětu – v tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, schopnost naučit se žít zdravým životním stylem, předávat tyto návyky a dbát na bezpečnost. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. Tělesná výchova by měla žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků.

2) charakteristika – tělesná výchova je součástí všestranné přípravy žáků, při které získávají vědomosti a rozvíjejí a prohlubují své dovednosti. Obsah učiva tělesná výchova je koncipován k všestrannému rozvoji žáků, jak po stránce pohybové, tak po stránce teoretických poznatků. Obsah učiva byl vybrán z oblasti Vzdělávání pro zdraví.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí
- získali pocit zodpovědnosti za své zdraví,
- byli vedeni k aktivnímu pohybu (během studia mohou najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu),
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem,
- byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí
- mají zájem předávat získané informace dále

4) výukové strategie – tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech (např. plavání), dnech (např. bruslení, turistika) a jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek).

5) hodnocení výsledků žáků – základní kritéria:

- aktivní zájem o TV a sport (podíl na reprezentaci školy na sportovních soutěžích);
- úroveň osvojení pohybových dovedností;
- individuální zlepšení v rozvoji pohybových schopností;
- absolvování sportovních dnů a praktických výstupů;
- na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat;
- teoretické znalosti na základě ústních, písemných projevů a praktických výstupů;
- schopnosti svoji práci obhájit a samostatně zhodnotit (autoevaluovat);

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

A) Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;

B) Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

C) Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

D) Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

E) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

F) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

H) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

Odborné kompetence:

A) Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství.

B) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sám poskytnout.

mezipředmětové vztahy: tělesná výchova souvisí s těmito předměty: Pedagogika, Psychologie, Biologie.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

→ morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.

Pojetí vyučovacího předmětu Hudební výchova

1) cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem hudebního vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka.

2) charakteristika

Během studia získává žák základní znalosti z následujících oblastí hudební kultury:

hudební nauka a rytmus

pěvecké činnosti

instrumentální činnosti

hudebně-pohybové činnosti

dějiny hudby, poslechové činnosti

estetické a emocionální vzdělávání

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, chápali význam umění pro člověka, správně formulovali a vyjadřovali své názory, přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí, získali přehled o kulturním dění, uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury, rozvíjeli vlastní kreativitu.

4) výukové strategie

Základní formou je vyučovací hodina a v jejím rámci je zařazeno:

frontální vyučování

samostatná a skupinová práce

písemná práce

praktická činnost

poslechové činnosti

diskuse

5) hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen na základě písemného projevu, ústního projevu, praktických dovedností, aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět hudební výchova přispívá k rozvoji kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence personální a sociální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské a kulturní povědomí, kompetence k řešení problémů)

- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence k učení, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence občanské a kulturní povědomí)

- klademe důraz na hudebně-pohybový projev a tím přispíváme k utváření kulturní a umělecké osobnosti (kompetence sociální, občanské a k pracovnímu uplatnění)

- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence umělecké)

- podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt, ohleduplnost (kompetence občanské, sociální a personální)

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží (kompetence k učení a řešení problémů, komunikativní a umělecké)

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie; Občan v demokratické společnosti**

vedeme žáky k tomu, aby:

- si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- byli vychováni k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti; zahrnuje vědomosti a dovednosti z historického vývoje v oblasti společenských skupin, náboženství a kultury

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Příínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Specializace z hudební výchovy

1) cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem hudebního vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka.

2) charakteristika

Specializace z hudební výchovy je součástí odborných předmětů realizuje vzdělávací oblast odborné zaměření. Během studia získává žák základní znalosti z následujících oblastí hudební kultury:

hudební nauka a rytmus

pěvecké činnosti

instrumentální činnosti

hudebně-pohybové činnosti

dějiny hudby, poslechové činnosti

estetické a emocionální vzdělávání

rozvoj poznávacích a praktických dovedností dětí – metodika.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, chápali význam umění pro člověka, správně formulovali a vyjadřovali své názory, přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí, získali přehled o kulturním dění, uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury, rozvíjeli vlastní kreativitu, rozvíjeli získané kompetence v oblasti hudebního vzdělávání a naučili se je aplikovat v pedagogické činnosti s dětmi.

4) výukové strategie

Základní formou je vyučovací hodina a v jejím rámci je zařazeno:

frontální vyučování

samostatná a skupinová práce

písemná práce

praktická činnost

poslechové činnosti

diskuse

5) hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen na základě písemného projevu, ústního projevu, praktických dovedností, aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět hudební výchova přispívá k rozvoji kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence personální a sociální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské a kulturní povědomí, kompetence k řešení problémů)

- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence k učení, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence občanské a kulturní povědomí)

- klademe důraz na hudebně-pohybový projev a tím přispíváme k utváření kulturní a umělecké osobnosti (kompetence sociální, občanské a k pracovnímu uplatnění)

- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence umělecké)

- podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt, ohleduplnost (kompetence občanské, sociální a personální)

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží (kompetence k učení a řešení problémů, komunikativní a umělecké)

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- byli vychováváni k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti; zahrnuje vědomosti a dovednosti z historického vývoje v oblasti společenských skupin, náboženství a kultury

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 4) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 5) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postoje ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 6) sociálně-komunikační, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

1) cíl vyučovacího předmětu – utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně; ovládat prakticky i teoreticky základy výtvarných činností a umět je uplatňovat v praxi; seznámit žáky s významnými představiteli a hlavními rysy jednotlivých vývojových slohů; učit je orientovat se v současných uměleckých trendech.

2) charakteristika – předmět je tvořen vlastní praktickou činností žáků a teoretickou složkou. Žák získává prostor pro seznámení s výtvarnými obory, technikami, postupy (praktické výtvarné činnosti a dovednosti). Vychází se z prožitku vnitřní i vnější reality. Žák je veden ke svobodné, tvořivé aktivitě. Na základě exkurze dějinami a teorií výtvarné tvorby směřují žáci k dovednostem intelektuálního hodnocení výtvarných děl a jevů, jsou rozvíjeny jejich dovednosti formulovat a uskutečňovat vlastní myšlenky a nápady.

Výtvarná výchova je součástí všeobecně vzdělávacích předmětů a slouží ke kultivaci a estetickému rozvoji žáků. Estetická podmíněnost předmětu by měla žákům pomáhat vytvářet kladné vztahy nejen k umění, přírodě a společnosti, ale především k sobě navzájem a k člověku jako cíli své budoucí orientace.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Výtvarná výchova směřuje k tomu, aby měli žáci kultivovanou osobnost s rozvinutým estetickým cítěním a vnímáním.

Předmět Výtvarná výchova směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**. V první řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství;**

Ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem, uměleckým dílem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;
- návštěva výstav, výukových programů. exkurze;

5) hodnocení výsledků žáků:

- na základě vlastní výtvarné tvůrčí činnosti;
- na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty a uměleckými díly, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat;
- teoretické znalosti na základě ústních a písemných zkoušeních;
- na základě schopnosti svoji práci obhájit a samostatně zhodnotit (autoevaluace);

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

d) Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;

g) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

Odborné kompetence

a) Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství.

b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;

d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje:

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;

Občan v demokratické společnosti

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;

→ historický vývoj (především v 19. a 20. století).

Člověk a životní prostředí

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

→ dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);

3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

→ učili se používat nové aplikace;

→ komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Specializace z výtvarné výchovy

1) cíl vyučovacího předmětu – je vytvořit soubor vědomostí a dovedností potřebných pro rozvíjení estetického cítění a schopností svěřenců; ovládat prakticky i teoreticky základy všech výtvarných činností a umět je uplatňovat v praxi; seznámit žáky s významnými představiteli a hl. rysy jednotlivých vývojových slohů; učit je orientovat se v současných uměleckých trendech.

2) charakteristika – předmět je tvořen vlastní praktickou činností žáků a teoretickou složkou. Žák získává prostor pro seznámení s výtvarnými obory, technikami, postupy (praktické výtvarné činnosti a dovednosti). Vychází se z prožitku vnitřní i vnější reality. Žák je veden ke svobodné, tvořivé aktivitě. Na základě exkurze dějinami a teorií výtvarné tvorby směřují žáci k dovednostem intelektuálního hodnocení výtvarných děl a jevů, jsou rozvíjeny jejich dovednosti formulovat a uskutečňovat vlastní myšlenky a nápady.

Specializace z výtvarné výchovy je součástí odborných předmětů realizuje vzdělávací oblast odborné zaměření. Slouží k profilaci žáka a k jeho kultivaci a estetickému rozvoji. Estetická podmíněnost předmětu by měla žákům pomáhat vytvářet kladné vztahy nejen k umění, přírodě a společnosti, ale především k sobě navzájem a k člověku jako cíli své budoucí orientace.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Specializace z výtvarné výchovy směřuje k tomu, aby měli žáci kultivovanou osobnost s rozvinutým estetickým cítěním a vnímáním, měli pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, rozvíjeli všestranně osobnost dítěte, respektovali jeho individualitu, podporovali jeho samostatnost, tvořivost a kladné sebepojetí a pomáhali utvářet jeho otevřený vztah k okolnímu světu.

Předmět Specializace z výtvarné výchovy směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**. V prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství**, tzn. aby žáci získali **hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace**.

Jako profilující předmět odborného zaměření výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem, uměleckým dílem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;
- návštěva výstav, výukových programů. exkurze;

5) hodnocení výsledků žáků:

→ na základě vlastní výtvarné tvůrčí činnosti;

- na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty a uměleckými díly, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat;
- teoretické znalosti na základě ústních a písemných zkoušeních;
- na základě schopnosti svoji práci obhájit a samostatně zhodnotit (autoevaluace);

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, referát aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, , metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat souvislé texty na odborná témata; dodržovat stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace;

d) Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;

g) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence

a) Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství:

- získali **vhled do pedagogické profese, porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání dětí i dospělých;**
- získali **hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace;**
- osvojili si **základní metody vědecké práce** a dovednosti a návyky potřebné pro **vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti.**

b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali oprávněné požadavky klienta (dětí, rodičů).

d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

Vedeme žáky k tomu, aby:

- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především v 19. a 20. století).

Člověk a životní prostředí

Vedeme žáky k tomu, aby:

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 4) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

- 5) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 6) sociálně-komunikační, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

8) tabulka s orientačním počtem hodin pro jednotlivé tematické celky nebo okruhy učiva

Ročník	Celkem	VI. tvorba + metodika	Dějiny umění
2.	64	40	24
3.	64	34	30
4.	52	22	30

Pojetí vyučovacího předmětu Dramatická výchova

1) cíl vyučovacího předmětu – Dramatická výchova je systém sociálně uměleckého učení zacílený jednak k rozvoji osobnosti a prosociálního chování a jednak k uměleckému rozvoji prostřednictvím dramatu a divadla. Vede ke schopnosti projektovat a následně aplikovat dramatické činnosti v praxi.

2) charakteristika – předmět je tvořen praktickou činností žáků a teoretickou složkou. Žák získává prostor pro seznámení s divadlem, dramatickou výchovou a jejich uplatnění v praxi. Žák je veden ke svobodné, tvořivé aktivitě.

Dramatická výchova je součástí všeobecně vzdělávacích předmětů a slouží k osobnostně sociálnímu a uměleckému rozvoji osobnosti žáka prostřednictvím dramatického umění.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem dramatické výchovy je výchova tvořivé a vnímavé osobnosti, která je schopna:

- poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů
- vnímat skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientovat se v ní
- samostatně tvořivě řešit praktické problémy a konfliktní situace
- umět se odpovědně rozhodovat a být schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- spolupracovat s druhými na společném díle a dovést dílo od nápadu k realizaci
- zvládat prvky a postupy dramatického umění
- využívat dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování

4) výukové strategie – převažují metody praktických činností. Součástí praktických cvičení je přiměřená míra teoretického a didaktického poučení. Podstatu praktických činností tvoří dramatické hry a cvičení, interpretace a improvizace, strukturované drama, dramatizace. Využívají se především skupinové formy práce. Doporučuje se organizovat výuku ve dvouhodinových souvislých blocích.

Pro výuku je nezbytně nutná speciálně upravená místnost, vybavená pomůckami. Žáci i učitel nosí pohodlné pracovní oblečení, které dovoluje volný a všestranný pohyb. Učitel je připraven zapojit se do hry. Vyučovací hodiny dramatické výchovy nejsou určeny pro diváky a vyžadují aktivní zapojení všech zúčastněných.

Pro veškerou výuku se třída dělí na skupiny. Je vhodné využívat společných nebo individuálních návštěv divadelních i filmových představení, regionálních recitačních vystoupení, náslechnů v různých výchovně - vzdělávacích zařízeních.

5) hodnocení výsledků žáků – hodnocení probíhá slovními reflexemi po hrách, hrových celcích, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí, konce školního roku. Součástí je i sebehodnocení žáků a hodnocení z případných písemných testů.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – Dramatická výchova se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení; přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence:

- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat názory druhých;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelských aktivitám:

- prezentovat svůj odborný potenciál

Dramatická výchova vede v rozvoji odborných kompetencí, k tomu, aby si žáci:

- osvojili základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, byli motivováni pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů) zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především v 19. a 20. století).

Člověk a životní prostředí

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

→ dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1. informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
2. formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
3. sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Specializace z dramatické výchovy

1) cíl vyučovacího předmětu – dramatická výchova je systém sociálně uměleckého učení zacílený jednak k rozvoji osobnosti a prosociálního chování a jednak k uměleckému rozvoji prostřednictvím dramatu a divadla. Specializace z dramatické výchovy vede ke schopnosti projektovat a následně aplikovat dramatické činnosti v pedagogické praxi.

2) charakteristika – Specializace z dramatické výchovy je součástí odborných předmětů realizuje vzdělávací oblast odborné zaměření. Předmět je tvořen praktickou činností žáků a teoretickou složkou. Žák získává prostor pro seznámení s divadlem, dramatickou výchovou a jejich uplatnění v pedagogické praxi. Žák je veden ke svobodné, tvořivé aktivitě.

Specializace z dramatické výchovy slouží k osobnostně sociálnímu a uměleckému rozvoji osobnosti žáka prostřednictvím dramatického umění, včetně didaktiky předmětu.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem dramatické výchovy je výchova tvořivé a vnímavé osobnosti, která je schopna:

- poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů
- vnímat skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientovat se v ní
- samostatně tvořivě řešit praktické problémy a konfliktní situace
- umět se odpovědně rozhodovat a být schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- spolupracovat s druhými na společném díle a dovést dílo od nápadu k realizaci
- zvládat prvky a postupy dramatického umění
- využívat dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování
- na konci studia získané poznatky a dovednosti na žádoucí úrovni aplikovat ve své pedagogické profesi s dětmi a mládeží (didaktika dramatické výchovy)

4) výukové strategie – po celou dobu studia převažují metody praktických činností. Součástí praktických cvičení je přiměřená míra teoretického a didaktického poučení. Podstatu praktických činností tvoří dramatické hry a cvičení, interpretace a improvizace, strukturované drama, dramatizace. Využívají se především skupinové formy práce. Doporučuje se organizovat výuku ve dvouhodinových souvislých blocích.

Pro výuku je nezbytně nutná speciálně upravená místnost, vybavená pomůckami. Žáci i učitel nosí pohodlné pracovní oblečení, které dovoluje volný a všestranný pohyb. Učitel je připraven zapojit se do hry. Vyučovací hodiny dramatické výchovy nejsou určeny pro diváky a vyžadují aktivní zapojení všech zúčastněných.

Pro veškerou výuku se třída dělí na skupiny. Optimální počet žáků je 12 - 14.

Je vhodné využívat společných nebo individuálních návštěv divadelních i filmových představení, regionálních recitačních vystoupení, náslechnů v různých výchovně - vzdělávacích zařízeních. Během studia je možné zorganizovat několikadenní praktický kurz dramatické výchovy, ve kterém by žáci propojili získané vědomosti a dovednosti a vytvořili dramatický produkt.

5) hodnocení výsledků žáků – hodnocení probíhá slovními reflexemi po hrách, hrových celcích, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí, konce školního roku. Součástí je i sebehodnocení žáků a hodnocení z případných písemných testů z teoretických znalostí z oblasti divadla a dramatu.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – Dramatická výchova se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení; přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence:

- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat názory druhých;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelských aktivitám:

- prezentovat svůj odborný potenciál

Dramatická výchova vede v rozvoji odborných kompetencí, k tomu, aby si žáci:

- osvojili základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, byli motivováni pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství, především získali hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace;
- ovládali dramatické činnosti přiměřené věku dětí a mládeže a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech;
- byli schopni sebereflexe.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů) zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především v 19. a 20. století).

Člověk a životní prostředí

Vedeme žáky k tomu, aby:

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

4. informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
5. formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
6. sociálně-komunikační, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogika, Seminář z pedagogiky

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí studium a výchovně vzdělávací práci pedagoga. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových a odborných kompetencí.

2) charakteristika – učivo se skládá z části obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe. Úzce spolupracuje s předmětem Psychologie.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předměty Pedagogika i Seminář z pedagogiky směřují k tomu, aby žáci chápali celoživotní vzdělávání jako jeden ze zásadních požadavků na člověka dnešní doby; chápali význam školy a pedagogů i složitost a náročnost tohoto povolání; získali motivaci pro práci s lidmi a pro studium v této oblasti.

Předměty Pedagogika i Seminář z pedagogiky směřují k vytvoření **odborných kompetencí**. V prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství**, tzn. aby žáci:

- získali **vhled do pedagogické profese**, pochopili význam pedagogiky jako vědy a lépe **porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání** dětí i dospělých;
- orientovali se v **pedagogických disciplínách** a v dalších oborech relevantních pro pedagogickou činnost, rozuměli pedagogické **terminologii**;
- měli **přehled o vzdělávacím systému v ČR**, cílech, principech a nástrojích **vzdělávací politiky**;
- měli základní představu o **metodách výzkumné práce** v oblasti pedagogiky, dovedli vyhledávat a **hodnotit poznatky a názory** vztahující se ke společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání;
- dovedli využívat poznatky z pedagogiky pro pochopení **sociálních jevů** a způsobů jejich ovlivňování;
- osvojili si základní **metody vědecké práce** a dovednosti a návyky potřebné pro **vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti**.

dále se stimuluje kompetence **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn. aby žáci:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví; znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí, včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

dále se vytváří podmínky pro kompetenci **jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby žáci:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její ohodnocení;
- chápali kvalitu vykonávané práce jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména výchovně vzdělávacího zařízení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady; efektivně hospodařili;

jako profilující odborný předmět výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) učit se poznávat – především v oblasti pedagogických a humanitních oborů a permanentního procesu výchovy a vzdělávání;

b) učit se pracovat a jednat – tvořivě se podílet na výchovném procesu, vyrovnávat se s různými pedagogickými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech;

c) učit se být – rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností;

d) učit se žít společně – umět spolupracovat s různými činiteli výchovně vzdělávacího procesu, být schopen podílet se na životě a rozvoji společnosti;

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále aktivity ve výuce a seminární práce zařazené alespoň jednou za dobu studia.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odborné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům referáty, samostatné tvořivé úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům seminární práce, zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;

→ dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

→ dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;

→ zařazujeme diskuse na aktuální témata společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;

→ dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

→ organizujeme dobrovolné dobročinné akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

→ vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;

→ klademe důraz na individuální přístup k žákům;

→ vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

→ zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

→ dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

→ vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;

→ zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

→ vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;

→ vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

→ dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ osobnost a její rozvoj;

→ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

→ osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;

přínos průřezového tématu je ve všech třech rovínách:

1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);

3) sociálně-komunikační, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí;

problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí;

environmentální výchova zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovali se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučili se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávali tyto faktory se svými předpoklady, seznámili se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;
- naučili se vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;
- zorientovali se ve službách zaměstnanosti, účelně využívali jejich informačního zázemí.

hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- soustava školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnosti vzdělávání v zahraničí;
- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce;
- písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Psychologie, Seminář z psychologie

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga a autoevaluaci vlastního chování a jednání. Přispívá k lepšímu porozumění osobnosti, rozvíjení tvořivého myšlení, vytvoření prosociálních postojů, k ovlivňování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí žáků.

2) charakteristika – učivo se skládá z části obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe. Úzce spolupracuje s předmětem Pedagogika.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předměty Psychologie i Seminář z psychologie směřují k tomu, aby žáci oceňovali kvalitní vzdělání jako významnou hodnotu osobnosti; chápali složitost a náročnost tohoto povolání; získali motivaci pro práci s lidmi a pro studium v této oblasti.

Předměty Psychologie i Seminář z psychologie směřují k vytvoření **odborných kompetencí**. V prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro studium pedagogických a sociálních oborů, být motivován pro práci s dětmi i dospělými, zejména ve školství**, tzn. aby žáci:

- získali **vhled do pedagogické profese, porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání** dětí i dospělých; dovedli vyhledávat a **hodnotit poznatky a názory** vztahující se ke společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání;
- osvojili si **základní vědomosti a dovednosti z psychologie**, uvědomovali si její přínos pro poznání člověka i společnosti;
- dovedli využívat poznatky z psychologie pro pochopení **sociálních jevů** a způsobů jejich ovlivňování;
- osvojili si **základní metody vědecké práce** a dovednosti a návyky potřebné pro **vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti**.

dále se stimuluje kompetence **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn. aby žáci:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví; znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

dále se vytváří podmínky pro kompetenci **jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby žáci:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady; efektivně hospodařili;

Jako profilující odborný předmět výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) učit se poznávat – především v oblasti pedagogických a humanitních oborů a permanentního procesu výchovy a vzdělávání;

b) učit se pracovat a jednat – tvořivě se podílet na výchovném procesu, vyrovnávat se s různými pedagogickými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech;

c) učit se být – rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností;

d) učit se žít společně – umět spolupracovat s různými činiteli výchovně vzdělávacího procesu, být schopen podílet se na životě a rozvoji společnosti;

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;

- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále aktivity ve výuce a seminární práce zařazené alespoň jednou za dobu studia;

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odborné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům referáty, samostatné tvořivé úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům seminární práce, zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá témata a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme diskuse na aktuální témata společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- organizujeme dobrovolné dobročinné akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;

přínos průřezového tématu je ve všech třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postoju ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.